

Loslaten om Thuis te komen

(Johannes 20:17)

*Liturgie Hemelvaartsdag 2 juni 2011
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God (Opb.1:4b-5a)
Gezang 101:1,2,3 (vs 1 schoolpsalm gr 4)
Gebed
Lezen: Handelingen 1:1-14
Gezang 68
Lezen: Johannes 20:11-18
Psalm 30:1,2,7
Tekst: Johannes 20:17
Verkondiging
Psalm 103:1,5,8,9
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Liedboek 234
Zegen van God (Ps.121:8)
Liedboek 456:3 (als 'amen')

We vieren vandaag hemelvaartsdag in komkommertijd...

Sowieso wat het seizoen betreft gaan we aardig die kant op.

Deze hemelvaartsdag valt op 2 juni.

Per jaar varieert dat heel sterk.

In 2013 vieren we dit feest bijvoorbeeld al op 9 mei...

Verschilt dus bijna een maand met *dit* jaar.

Nou, en begin mei draait alles nog volop,

terwijl begin juni 't al weer neigt naar de zomervakantie.

Vóór je 't weet, is het zover.

Komkommertijd. In een hele andere zin zitten we er nu al volop in.

In Duitsland zijn al meer dan tien mensen overleden

nadat ze hadden gegeten van komkommers

die besmet waren geraakt met de gevaarlijke EHEC-bacterie.

De schrik zit er goed in.

Zelfs zó dat in heel Duitsland geen komkommer meer wordt verkocht.

En ook in Nederland lijkt het die kant op te gaan.

Hemelvaartsdag in komkommertijd...

Een tijd waarin er maar íets hoeft te gebeuren of mensen raken in paniek.

Eén lading komkommers van een pallet die omgevallen was.

Maar vervolgens zijn alle andere miljoenen komkommers verdacht.

Hetzelfde wat er tien jaar geleden gebeurde met de mkz-crisis.

Een paar dieren besmet, vervolgens worden talloze andere dieren gedood.

Want stel je toch eens voor dat...

Zekerheid vóór alles...

Geldt trouwens ook zomaar in ons persoonlijke leven.

Ik hoorde laatst van een coach

die een man begeleidde die doodongelukkig was in zijn werk,

en tóch neemt -ie niet de stap om ermee te stoppen,

en naar wat anders op zoek te gaan.

Want nu is zijn inkomen in ieder geval gegarandeerd,

alles ook voor later goed verzekerd.

Je weet wat je hebt, en je weet niet wat je krijgt.

Of stel, je hebt allerlei vage klachten, lichamelijk of psychisch.

Er zit overduidelijk iets niet goed.

Maar voordat je ermee naar de huisarts gaat, of een therapeut...?

Nu kun je het allemaal nog hanteren.

Maar wat komt er los als je die stap zet?

Niets moeilijker dan dingen los te laten, jezelf uit handen te geven.

Toch is juist dat waar Hemelvaartsdag om vraagt.

*

De hemelvaart van onze Heer heeft iets van een duw in het diepe.
Houd me niet vast, zegt Jezus tegen Maria van Magdala.
Wánt (staat er eigenlijk) Ik ben nog niet opgestegen naar de Vader.
Ja? Houd me niet vast, wánt Ik moet weer terug naar de hemel.

Maria kón dat nog, Jezus vasthouden.
Op dit moment staat Jezus pal vóór haar.
Ze kan Hem aanraken, ze kan Hem zelfs lijfelijk vasthouden.
Zich helemaal aan Hem vastklampen.
Om Hem nooit meer los te laten.
Iets waarin Jezus haar tot de orde roept:
je hebt me vast, maar laat me nu los.

Ons lúkt dat niet eens meer, ook al zouden we het willen.
Jezus vasthouden, ons aan Hem vastklampen.
Want Jezus is weg. Al bijna 2000 jaar.
Aan ons oog onttrokken,
ver voordat we Hem ook maar één keer hebben kunnen zien.
Dat is een gegeven waar we mee moeten leven.
We hebben geen keus.

Toch staat Maria hierin dichterbij ons dan je zomaar denkt.
Want nergens lezen we hier dat Maria Jezus om de voeten valt.
Het kan best dat dat zo was.
Maar voor de boodschap is dat kennelijk helemaal niet relevant.
Maria houdt Jezus maar niet vast met haar armen.
Nee, ze houdt Jezus vast met haar hárt.
En dáárin spreekt Hij haar hier aan.

Rabboeni! – zo riep ze uit toen ze wist wie Hij was.
Rabboeni!, wat maar niet betekent: meester – zoals 't hier is vertaald.
Maar wat Maria hier uitroept is veel closer: *mijn* meester!

En dat close, dat proef je ook in heel deze geschiedenis.
Diep verdrietig is ze, op die 1^e Paasdag bij het graf.
Waarom? Wel, vers 13: ze hebben *mijn* Heer weggehaald.
'Ze' hebben me 'mijn' meester afgepakt...
Dat is hoe zij het beleeft.
De grote boze buitenwereld.
En ik die op een veilig eilandje leefde met 'mijn' Jezus.
Ik ben hier het ultieme slachtoffer.
Nu 'mijn' Jezus hier niet meer is.
Al was het dan sinds enkele dagen een dode Jezus...
Maar zelfs aan die dode Jezus klampte ze zich uit alle macht nog vast.
Vers 17: vertel me alstublieft waar zijn lichaam is,
dan kan ik hem meenemen.
En nu Hij dan ineens in levende lijve voor haar blijkt te staan...
ja, nu is alles weer helemaal goed:
meester van mij, wat ben ik blij dat U er weer bent...

Ja, maar vind je het gek?

Maria! Als je het van één persoon begrijpt, dan wel van haar!
Hoogstpersoonlijk had Jezus haar namelijk bevrijd,
van maar liefst zéven demonen. (Marc.16:9)

Demonen die een mens juist uit alle macht bij God vandaan hielden.
"aaah! Wat hebben wij met jou te maken, Jezus van Nazaret?" (Luc.4:31)
In de ban van zo'n demon was je echt een hopeloos geval.
Volstrekt kansloos als het gaat om Gods koninkrijk.
Daar zorgde de duivel wel voor.
En bij Maria zorgde hij daar zelfs met ál zijn macht voor:
zeven demonen, de duivel op volle sterkte hield haar in z'n greep.

Maar wat doet Jezus?

met één woord bindt hij de duivel, en bevrijdt hij deze vrouw.

De mensen zijn verbijsterd: hoe kan Hij dat ooit?! (Luc.4:36)

En Maria, ja logisch: Maria is niet meer bij haar Bevrijder weg te slaan.

De Bijbel vertelt daarover, aan het begin van Lucas 8.

Wanneer Jezus rondtrekt van stad tot stad en van dorp tot dorp om het goede nieuws over het koninkrijk van God te verkondigen, wie vergezellen hem dan?

De twaalf discipelen, we hadden niet anders verwacht.

Maar ook, vertelt Lucas dan:

enkele vrouwen die van boze geesten en ziekten genezen waren, om te beginnen Maria uit Magdala, bij wie zeven demonen uitgedreven waren. (Luc.8:2)

Ja, want als je toch érgens kon zien wat Jezus allemaal zei, dan wel hier. God is Koning, en niet zo'n klein beetje ook.

Zó in de greep te zijn van de duivel, aan handen en voeten gebonden, totaal niets meer kunnen doen uit eigen wil...

als je ergens zag hoe sterk de duivel was, dan wel bij haar.

Maar ook: als je érgens ziet hoe sterk Jezus is, dan wel bij deze Maria.

Vind je het gek dat zij niet meer bij Jezus is weg te slaan?!

Logisch toch dat juist zij zich uit alle macht aan Hem vastklampt?

Intens verdrietig is als Hij sterft,

maar totaal radeloos is als zelfs zijn lichaam er niet meer is?

Geen enkele tastbare plek meer om stil te staan bij wat er is gebeurd...

Hij was en Hij bleef haar meester.

En eens temeer natuurlijk toen Hij weer bleek te leven.

Rabboeni! Meester van me... nu laat ik U echt nooit meer los!

En juist dát is nu dus wel de bedoeling, zelfs voor haar.

"Houd me niet vast, want Ik ga weer naar de hemel."

Waarom doet Jezus dat? Waarom duwt Hij ons nu toch zó van zich af?

*

Het antwoord op die vraag geeft Jezus zelf, in onze tekst.

We moeten *loslaten om Thuis te komen*.

Thuis bij de Vader.

En dan niet jij alleen, jij als individu, maar wij met elkáár.

Thuis bij ónze Vader, en ónze God.

Dat is waar Jezus met zijn hemelvaart kennelijk voor zorgt.

Dat we eindelijk weer zijn waar we wezen moeten. (Joh.10:10b)

Daar waar we ons volop kunnen laven aan Gods liefde.

En we dus leven, wát er ook gebeurt.

Maria!

Hier roept de goede herder zijn verloren schaap. (Joh.10:14)

Houd me niet vast, zegt Hij.

Niet omdat Hij niet van haar houdt.

Maar juist omdát Hij...

ja omdat zijn Vader en zijn God zo intens van haar houdt.

Trouwens ook van al die anderen die in Hem geloven. (Joh.3:16)

Weet je wat, Maria?

Zoals Ik hier op aarde leefde in diepe verbondenheid met mijn Vader,
zo mogen en kunnen jullie dat voortaan ook.

Zoals Ik me intens door Hem wist geliefd,
bij alles wat Ik deed en alles ook wat me overkwam,
zó kunnen jullie dat voortaan ook.

Want Ik ga naar mijn Vader, die nu ook jullie Vader is.

Naar mijn sterke en onoverwinnelijke God,
die nu ook júllie sterke en onoverwinnelijke God is.

Christus Jezus, die gestorven is, meer nog, die is opgewekt -

Hij zit vandaag aan de rechterhand van God, en pleit daar voor ons.

Hij die als geen ander zijn liefde voor ons heeft laten zien,
toen Hij zijn leven voor ons gaf. (Joh.10:11,14: 1 Joh.3:16)

Houd Mij niet vast, Maria, want dan houdt de Vader dankzij Mij júllie vast!

Precies hetzelfde zie je ook
wanneer Jezus daadwerkelijk naar de hemel gaat.

Dat is nog weer veertig dagen nadat Jezus dit tegen Maria heeft gezegd.
En al die veertig dagen verschijnt Jezus in de kring van zijn leerlingen,
en spreekt hij met hen over het koninkrijk van God. (Hand.1:3)

Geen twijfel meer mogelijk,
dat wat Jezus tijdens zijn leven op aarde heeft laten zien,
het wordt vanaf nu echt werkelijkheid:
God is Koning, en niet zo'n klein beetje ook,
duivel en dood zullen het moeten afleggen
tegen Jezus en het leven dóór Jezus,
het nieuwe leven vanuit Zijn hemelse liefde.

En als dát duidelijk is:
Jezus is Heer, en alle knie moet zich buigen voor Hem,
dán moeten ze Jezus toch echt loslaten:
wat staan jullie Hem na te kijken naar de hemel?
Houd Hem niet vast,
niet maar met je armen, maar ook niet in je hoofd.

Ja, maar wat dan wél?
Jezus is toch Heer? Jezus is toch terecht álles voor hen?
Ja zeker, helemaal goed.
Maar juist daarom!
Nu Hij Heer is, worden zij één lichaam.
Samen kinderen van één Vader die hen aan elkaar verbindt.
Kijk, daar gaan ze, naar het bovenvertrek waar ze verblijf hielden:
Petrus en Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en Tomas,
Bartolomeüs en Matteüs, Jakobus en Simon en Judas...
En hoe zijn ze daar vanaf nu bij elkaar?
Handelingen 1:14: "Vurig en eensgezind wijdden ze zich aan het gebed."

Alsof je Jezus ziet, tijdens zijn leven op aarde.
Die ook zo vurig kon bidden tot God.
Als hing zijn leven er vanaf.
En dat deed het ook daadwerkelijk.
Geen dag kon Hij zonder die verbinding met de hemel.
Precies zo zijn zijn leerlingen hier nu bij elkaar.
Als echte broers nu van Hem,
je haalt ze er zo uit, want ze leven nu net zo intens met de hemel als Hij.
Zijn Vader is nu ook hún Vader.
Zijn God nu ook echt die van hen.

En kijk, daar heb je trouwens niet alleen broers van Jezus,
maar ook zussen.
"Vurig en eensgezind wijdden ze zich aan het gebed," schrijft Lucas,
"samen met ... de vrouwen!"
Dé vrouwen? Wélke vrouwen?
Natuurlijk de vrouwen die al die jaren al niet bij Hem waren weg te slaan.
Niet alleen Maria, de moeder van Jezus,
die hier met name wordt genoemd –
want zij was nieuw in deze kring,
net als trouwens Jezus' létterlijke broers.
Maar dus ook 'de' vrouwen, die iedereen nog kent uit Lucas' eerste boek.
Die van boze geesten en ziekten genezen waren, Lucas 8:2,
Maria uit Magdala dus voorop!

Zij hield Jezus niet langer vast, ook niet met haar hart.
Als was Hij toch vóór alles van haar.
Nee, zij was vóór alles van Hem.
Zoals ze zijn leerlingen op die 1^e Paasdag ook vertelt:
"Ik heb de Heer gezien!"
Niet meer 'mijn meester', maar: de Heer.
Ze had Hem nu eindelijk gezien met de ogen van haar hart.

En ze erkende Hem dus als haar Heer.
Degene die zij niet krampachtig vast hoefde te houden.
Omdat ze wist dat Hij alle touwtjes in handen had.
En dat nu het echte leven beginnen kon.
Het leven in alle vrijheid, dankzij Hem.
Het leven door de liefde van God.
Zijn Vader die nu ook haar en hun aller Vader was.
Zijn God, die nu ook haar en hun éne God was,
die boven allen, door allen en in allen is. (Ef.4:6)

“Want God heeft ons gemaakt tot wat wij nu zijn...”
En we hoeven dus ook niet eerst nog wat te wórdén, of zo.
Of krampachtig vast te houden aan iets willen we staande blijven als kerk.
Nee, binnen de gemeente *zijn* we allang wat, namelijk:
“in Christus Jezus geschapen om de weg te gaan
van de goede daden die God mogelijk heeft gemaakt.”
Daarvoor zijn we voorbereid,
daarvoor staan we in de startblokken.

Houd Jezus dus niet krampachtig voor jezelf.
Maar vertrouw je toe aan Hem, als je Heer.
Ja, vertrouw ook op God. (Joh.14:1)
En alles wat Hij in en door jouw leven gaat doen.
Maria wás bevrijd, jij bent bevrijd,
maar dat is geen eindpunt om krampachtig vast te houden,
nu kan het leven pas goed beginnen.
Vrij als je bent om te gaan liefhebben zoals Hij jou en ons heeft liefgehad.
Wat staan jullie Jezus nog na te kijken naar de hemel?
Ga maar op weg naar je broers en zussen, en heb hen maar lief zoals Hij.
Laat Jezus maar los om Thuis te komen bij God.

*

Oké. Mooi. We beginnen er wellicht een klein beetje van te zien.
Maar... straks zit ik weer op een wijkavond,
straks ontmoet ik weer die moeilijke broeder, of die negatieve zuster –
en dan ben ik al dit moois in één klap weer kwijt.
Of nog niet eens de broeder of zuster.
Maar thuis komen de muren weer op me af.
En alle problemen, ze groeien me zomaar boven het hoofd.
Uit handen geven? Loslaten? Het lukt me gewoon niet.

Nee, dat is duidelijk.
Maar kijk dan eerst weer eens goed wie dit hier zegt.
Jezus, ja logisch.
Oké, maar wie was hij voor Maria?
Haar bevrijder!
En niet toevallig richt Jezus deze boodschap juist tot haar.
Niet tot Petrus, of Johannes, of een van die anderen.
Zij krijgen deze boodschap wel te horen, maar dan via Maria!
Zegt dat niet heel veel?
De boodschap om los te laten
geeft Jezus aan iemand die Hij eerst heeft bevrijd.
De boodschap om los te laten
horen zijn discipelen juist van iemand die overduidelijk zelf is losgemaakt.

God vraagt nooit iets wat je niet kunt.
God vraagt alleen wat Hij zelf aan je geeft.
Moet je dan eerst hetzelfde hebben ervaren als Maria uit Magdala?
Nee, want dat hebben Jezus' discipelen ook niet.
Wat er met haar is gebeurd, is een teken.
Zie je wel? Jezus is echt Heer!
Gelukkig zij die niet zien met het blote oog en toch geloven.
Omdat Jezus zó enorm veel van zichzelf heeft laten zien.
In de Bijbel? Ja, maar áán broers en zussen van ons.

Mensen precies zoals wij.
Met net zo goed hun angsten, en hun onzekerheid.
Ook de discipelen: pal hierna vertelt Johannes
hoe ze bij elkaar zijn met de deuren op slot.
Hoezo, waarom? Wel, ze waren bang voor de Joden!

Zo kunnen wij ook onze deuren op slot houden voor elkáár.
Heb elkaar lief, zegt Jezus.
Prachtig, maar zodra we die ander weer zien klappen we dicht...
Schieten we weer in de stress...
Is er van echte liefde weinig meer over.

En toch, deze onzekere Maria uit Magdala laat Jezus toch los.
En deze bange discipelen treden de Joden straks frank en vrij tegemoet.
Hoe kan dat? Wat is er gebeurd?
Wel, ze hebben in hun gesloten bovenhuis hun harten geopend voor God.
En ze hebben dat gedaan met elkaar.
Totaal verschillende karakters:
een Petrus met voortdurend z'n mond vol over Jezus,
en een Thomas die het eerst allemaal nog maar eens moest zien...
een Maria uit Magdala die gewoonweg teveel had meegemaakt
om zich echt vrijuit te kunnen geven...
en wat broers van Jezus die nooit zo goed tegen Hem hadden gekund...
Al die verschillende types mensen waren daar bij elkaar.
Hun huis wellicht nog steeds op slot voor de Joden.
Hun hart op slot voor elkaar.
En toch, in één ding vonden ze vanaf nu echt elkaar:
ze hadden net als Maria uit Magdala de Heer gezien!
Niet maar 'hun' Jezus, waar ze persoonlijk best in geloofden.
Maar Jezus dé Heer,
die alle dingen in zijn hand had,
en juist daarom ook weer naar de hemel was gegaan.

En dus... ja dus openden ze hun hart allereerst voor zijn Gód.
Die nu immers ook hún God was.
Zijn Vader, bij wie zij vanaf nu ook met elkaar Thuis mochten komen.
Zijn liefde vervulde vanaf nu hun aller hart.
En Jezus' leven, dat was vanaf nu hun doel.
Zoveel hoofden, maar eensgezind dankzij de Heer!

*

We vieren vandaag hemelvaartsdag in komkommertijd.
Een tijd waarin er maar íets hoeft te gebeuren of mensen raken in paniek.
Eén lading komkommers met een dodelijke besmetting...
Eén dagelijkse job die je dodelijk verveelt...
Eén lichamenlijk ongemak waar je voortdurend aan denkt...
Eén thuissituatie die je al nachten wakker houdt...
Eén gemeente waar je maar het liefst de kool en de geit ziet gespaard...

Er zit overduidelijk iets niet goed, in al die situaties.
Maar voordat je er wat aan doet?
Angst voor het onbekende houdt je in de greep.
Dezelfde angst die maakt dat je er soms juist wel iets aan doet,
maar dan zó buiten alle proporties
dat de gevolgen rampzaliger zijn dan de kwaal...

Niets moeilijker dan dingen los te laten, jezelf uit handen geven.
Toch is juist dat waar Hemelvaartsdag om vraagt.
En de gevolgen wanneer je dit écht doet zijn ongekend.
Vurig en eensgezind ontmoet je elkaar –
zie de 10 dagen nadat Jezus weer naar de hemel is gegaan.
Vrijmoedig en zonder angst treedt je de boze buitenwereld tegemoet –
zie wat er gebeurt ná die 10 dagen, als het Pinksteren wordt.
En de Geest van Gods liefde de angst uit hun leven verdrijft.

Heb je nog meer aansporing nodig?

Richt je dan op Jezus zelf.

Hij die Heer is in de hemel,

en komende zondag weer Gastheer aan de avondmaalstafel.

Houd hem niet vast, maar open heel je hart voor Hem.

Sta maar heel bewust stil bij wie Hij is. (Kol.3:1-4;12)

Eigen je Zijn liefde toe in het brood,

drink zijn goedheid in met de druivensap of de wijn,

laat zijn bescheidenheid, zachtmoedigheid en geduld

maar binnenkomen in je hart, op het moment dat je eet en drinkt.

Bereid je er zó ook verder op voor.

Besef het maar goed: dit is de enige weg,

alleen zó red je het, alleen zó bloeit je leven op,

alleen zó bloeit ook ons samen-leven op.

Besef waarvan je gemaakt bent als mens.

Vergeet niet dat je uit stof bent gevormd.

En dat je alleen leeft op de adem van Gods stem.

Vier het maar vandaag.

Hemelvaartsdag in komkommertijd.

Want juist als je loslaat, kom je Thuis.

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer

1 juni 2011